

Til § 5

Ved forslaget til § 5, stk. 1 og 2, opretholdes det gældende princip for optjening af alderspension for personer over 67 år på grundlag af bopælstidens længde. Fuld pension fra det fyldte 67. år erhverves fortsat efter 40 års bopæl her i riget, der dog skal ligge mellem det fyldte 15. år og det fyldte 67. år. Ved kortere bopælstid erhverves ret til forholdsmæssig delpension.

Efter gældende regler gives der tillige ret til fuld pension for personer, der har haft bopæl her i riget i 10 år efter det fyldte 15. år, heraf i mindst 5 år umiddelbart før det fyldte 67. år. Denne 10-årsregel foreslås ophævet efter en overgangsperiode. Der henvises herom til bemærkningen til den foreslåede overgangsbestemmelse i lovforslaget § 68.

Ved forslaget til § 5, stk. 3, fastslås, at en førtidspensionist, der har fået pension beregnet på grundlag af de særlige optjeningsregler for pensionister under 67 år, skal have pension beregnet efter samme regler ved overgangen til folkepension fra det 67. år.

Til § 6

Forslaget til § 6 indeholder de nye bestemmelser for optjening af førtidspension, d.v.s. pension for det fyldte 67. år. Med den foreslåede regel forlades det såkaldte godskrivningsprincip.

Efter de gældende regler er optjeningsperioden for fuld alderspension fra det 67. år og optjeningsperioden for fuld førtidspension den samme, nemlig 40 års bopæl mellem det fyldte 15. år og det fyldte 67. år. Ved et mindre antal bopælsår gives ret til et tilsvarende antal fyrretyvendedele af fuld pension. Ved opgørelsen af bopælstiden ved tilkendelse af førtidspension tillægges tiden fra pensionstilkendelsen til pågældendes fyldte 67. år. De pågældende bliver efter dette godskrivningsprincip stillet, som om de havde haft bopæl i Danmark frem til den almindelige folkepensionsalder.

Godskrivningsprincippet blev indført for ikke at forringe stillingen for førtidspensionisterne, da man i forbindelse med Danmarks tilslutning til De europæiske Fællesskaber afskaffede retten til fuld pension efter 1 års bopæl umiddelbart før pensioneringen, og gik over til optjening på grundlag af bopælstiden her i riget.

Godskrivningsprincippet kan føre til urimeligt gunstige resultater i tilfælde, hvor pensionisten samtidig modtager pension fra et andet land.

Hvis en person samtidig med dansk pension har ret til en udenlandsk pension, der beregnes efter

lignende principper som den danske, kan der blive tale om to fulde pensioner. Med forslaget vil Danmark have løst det samordningsproblem, der er opstået efter at EF-domstolen har fastslået, at EF-reglerne ikke giver adgang til at nedsætte en pension beregnet direkte efter et medlemslands lovgivning, f.eks. på grundlag af godskrivning, selv om der samtidig er ret til en pension fra et andet medlemsland beregnet efter lignende fordelagtige principper.

Efter forslaget til § 5 opnås ret til fuld alderspension efter en bopælstid på 40 af de 52 teoretisk mulige optjeningsår mellem det 15. år og det 67. år eller tilnærmelsesvis $\frac{2}{3}$ af den teoretisk mulige optjeningstid.

På denne baggrund foreslås optjeningsprincippet for førtidspension i § 6, stk. 1, udformet således, at der erhverves ret til fuld førtidspension, når den faktiske bopælstid mindst udgør $\frac{2}{3}$ af den teoretisk mulige optjeningstid. (Årene fra det fyldte 15. år til det tidspunkt, hvorfra pensionen ydes). Hvis bopælstiden er kortere nedsættes pensionen forholdsmæssigt, jfr. forslaget til § 6, stk. 2. Ved denne beregning afrundes faktisk bopælstid og teoretisk mulig optjeningstid til nærmeste antal hele måneder, jfr. forslaget til § 10, og den herefter beregnede del af fuld pension nedsættes til nærmeste antal fyrretyvendedele af fuld pension.

Forslaget vil betyde en vis skærpelse i forhold til gældende regler. Skærpelsen vil være størst for lidt ældre personer med kun få bopælsår i Danmark, men modvirkes dog af de foreslåede afrundingsregler. Endvidere vil de pågældende normalt være omfattet af en pensionsordning i udlandet.

Den foreslåede optjeningsregel vil betyde, at personer med karriere i flere EF-medlemslande vil få en dansk pension, der er afpasset efter længden af opholdet i Danmark.

Brøken for beregning af delpension vil se således ud:

Faktisk bopælstid (i måneder)

$\frac{2}{3} \times$ teoretisk mulig bopælstid (i måneder).

Eksempel:

En person på 50 år bliver pensionist. Pågældende har boet her i 25 år.

Faktisk bopælstid er $12 \times 25 = 300$ måneder. Teoretisk mulig bopælstid er $12 \times (50-15) = 420$ måneder.

Den pågældende opnår ikke ret til fuld pension, da